

**Varmt välkomna till det fjärde huvudmannaseminarieret –
en seminarieserie med utgångspunkt i lärosätenas forskning och
erfarenheter,
idag med fokus på små huvudmän i en geografisk periferi**

Samverkan för bästa skola

Webbseminarium 4, 2 juni 2023 kl 9-12

Program:

9.00-9.15	Intro.
9.15-10.30	Sandra Lunds inspel med efterföljande gruppsamtal
10.30-10.50	Rast
10.50-11.35	Praktikerperspektiv av Agneta Persson och Patrik Björk med efterföljande gruppsamtal
11.40-11.55	MIUN informerar om pågående utvecklingsarbete inom SBS
11.55-12.00	Seminarieavslut inkl. en hälsning från värdarna för nästa seminarium

Bakgrund och syfte

- I Skollagen (SFS 2010:800) skrivs rätten till en likvärdig utbildning fram samtidigt som OECD's genomlysning 2015 visar att skillnader i likvärdighet mellan och inom skolor i Sverige ökat.
- Insatserna syftar till att öka likvärdigheten inom och mellan skol-och förskoleenheter. (U2019/03786/S)
- Utformningen av stödet förväntas vara lokalt anpassat.

Stor eller liten huvudman?

Stor huvudman

- Strategiskt fokus
- Stor ledningsgrupp med skola som fokus
- Div. utvecklar- och stödroller
- Utmaning - Implementering

Mellanstor huvudman

- Otydligt fokus
- Flera små ledningsgrupper eller en stor med soc.
- HM – skola/soc.
- En eller fyra (!) skolchefer
- Utmaning - samordning

Liten huvudman

- Vardagsfokus
- A) Ledningsgrupp med rektorer
- B) HM utan skolbakgrund med ansvar för både skola och andra områden (ex soc.)
- Relationer utanför skolan
- Utmaning - specialkompetenser

2 dec. 2022 Su/Hd

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

- Summerande reflektioner från lärgruppen om HM-nivån;
Oj så olika förutsättningar de olika huvudmännen har!
- Behövs en fördjupad kartläggning och analys av förutsättningar och processer

... lärosätena möter enorm variation i förutsättningar och kapacitet

Ingen egentlig stab. Enstaka personer ansvarar för all kommunal service: ex. förvaltningschef för skola, kultur, socialtjänst, fritids- och parkförvaltning.

Staber om 5-20 personer.
Förvaltningschef för utbildning
Skolchef
IKT-funktion
Centrala elevhälsa
Kvalitetsansvarig
Områdeschefer

+ storskaliga organisationer med specialistfunktioner och vidgade stödfunktioner – FoU-enheter, kvalitets och analysenheter; rekryterings- och kompetensförsörjningsstöd, internationalisering, etc.

Samtal i mindre grupper

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Paus

Praktiska erfarenheter från SBS i små huvudmannorganisationer

– *Att handla den lilla pusselbiten i det stora pusslet*

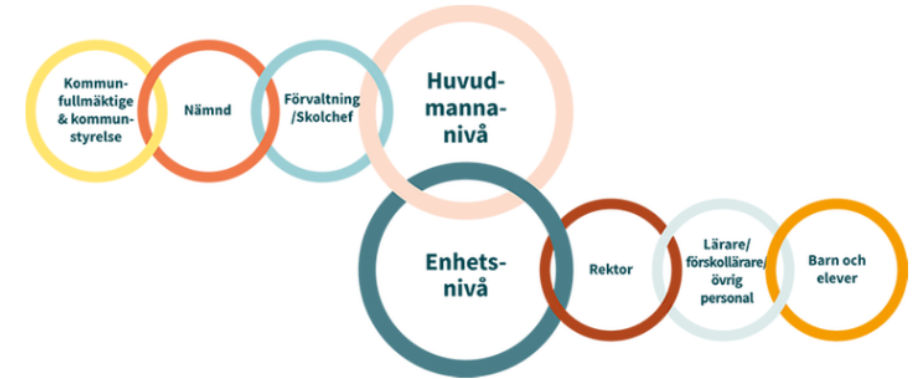
Förvaltningschef kan (måste?) ha flera kepsar

SKR

Viktiga framgångsfaktorer är en kontinuerlig kommunikation och dialog längs hela kedjan och deltagande på alla nivåer.

Skolverket

”Stab...?”

Ja, jag har 25 % av en ekonomiassistent men hon kan ingenting om skola. Åsså kommer jag och chefen för *annan* förvaltning bra överens så vi brukar försöka att tillsammans tolka vad KC och presidiet menar eller vill ha.

Här fick jag faktiskt fräsa ifrån mot Skolverket för dom verkade inte ha koll på hur en liten kommun som vi har...”

Samarbetet i styrkedjan

Film: Samarbetet i styrkedjan (tid 1:12)

Skolverket

PM Huvudmannens styrning

Skolverket

2018-05-31
Dnr 2018:301
6 (20)

tydligt att de utvecklingsinsatser som tidigare genomförts, till form och innehåll, varit grundade i vetenskap och/eller beprövad erfarenhet.

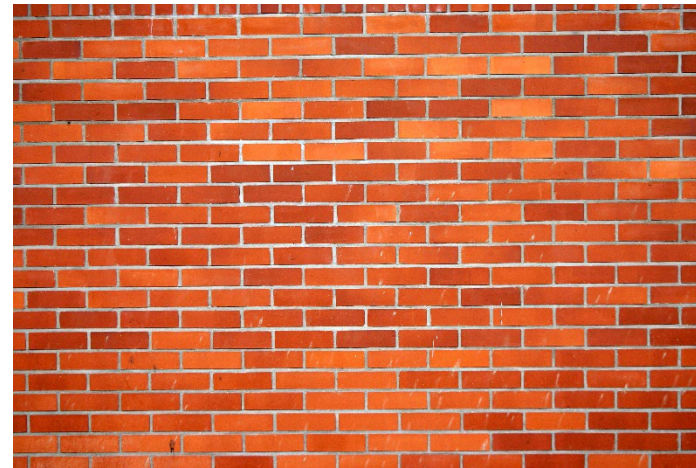
En annan återkommande svaghet som har framkommit i huvudmannens och skolornas arbete med nulägesanalyser handlar om brist på tillit och kommunikationsproblem mellan olika nivåer i styrkedjan. Denna tillitsbrist kan ofta förklaras med bristerna inom det systematiska kvalitetsarbetet som beskrivs ovan. När det saknas kvalitativa och kvantitativa analyser av skolornas resultat kan samtalet om skolan

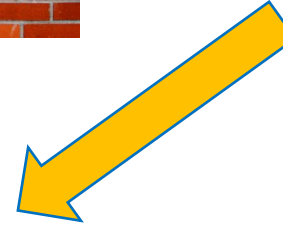
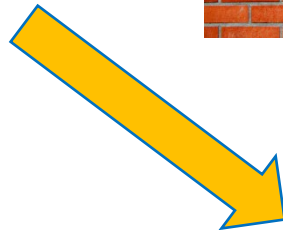
Rektor kan (måste?) ha flera kepsar

Malena
Rektor låg-/mellanstadiet

Anders
Rektor högstadiet

Upptäckter

- Relationella istället för positionella hierarkier. Vem / Vad blir styrande?
- Särskilja uppdrag och person. Skrivs ofta fram som ett uttalat behov
- Stöter på många exempel på när det starka sociala kapitalet påverkar.
- Andra maktförhållanden när eleverna är kollegors, politikers, grannars osv
- Konsekvens – Läger mycket tid och fokus på ovanstående i våra samtal. Distans vs Närhet.

- Vi ser att alla inte alltid medverkar. Trolig förklaringar, vikariebrist eller ”osynliga”?
- Förutsättningarna. Stor geografisk och uppdragsmässig spännvidd.
- Utmärkande, lösningsfokuserad personal. För – och nackdelar?
- Målen för arbetet utgår utifrån den centrala, stora skolan. (dvs några tycks få följa med ”av bara farten”).
- Vi (forskning och praktikerfarenheter) ser trender med nätverksbyggande på HM-nivåerna.

- Digitala forum motverkar geografiska avstånd.
- Uppmuntra, stöd och efterfråga nätverksbyggande.
- Uppmärksamma de rurala verksamheterna – gör fysiska besök, efterfråga deras unika kontext, synliggör och gör viktigt.
- Utgå från deras *faktiska* förutsättningar. Realistiska och höga förväntningar
- ”Lokalt anpassat förbättringsstöd”. Skräddarsy utifrån den unika kontexten.

Samtal i mindre grupper

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Politikerutbildning

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Uppdrag:

Utforma en insats riktad i huvudsak till politiker, MIUN vill jobba med alla nivåer inom ramen för SBS.

(”kapa band till konsulter och skapa ett stödmaterial in-house till MIUN:s team”)

Upplägg:

3 tillfällen x 3 timmar.

Flexibelt och stödjande upplägg, ej bindande då handledarnas erfarenhet varierar likväl som HM:s behov/utgångsläge.

I samklang med Skolverkets underlag.

Politik + FLG = sant!

Utmaningar/reflektioner:

Ska ej vara låst till SBS.

Utbildning stärker förbättringskapacitet?

Hur involvera/samarbeta med FvC eller skolchef (eller andra nyckelpersoner)?

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Save the date: torsdag 31 augusti kl. 13-15

Filmtajm!

Tack från oss på MIUN, trevlig sommar!

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY